

en Deel, hvad derimod er anført af den ærede Ordfører, og at det ikke just har Meget paa sig, om man blot vilde holde sig til Udtrykket „Stolevæsen“. Imidlertid troer jeg dog, at der ikke er nogen særlig Grund til at blive staaende derved, men at det er uenseligere at medtage i det Hele, hvad der til en anden Commune er svaret, i Særdeleshed under den Forudsætning, at mit foregaaende Forslag med Hensyn til Valgbarhedscensus billiges; thi da kan det vel i adskillige Sager være af Vigtighed, at netop de Folk, som have at svare til mere end een Commune, kunne medtages, da Tilfældet vel som oftest vil træffe netop paa dem, der høre blandt de største Besiddere. Forøvrigt være det mig tilladt med Hensyn til den almindelige Berettigelse, som ønskes for de Lidet Besiddende, at gjøre et Par Bemærkninger. Den ærede Ordfører har under Sagens forrige Behandling søgt at afvise den Paa- stand, at der var en levende Trang til betydelig Udvidelse i den antydede Retning, derved, at man ikke kunde antage, at den søltes hos den Deel, som allerede var berettiget, og at man ikke, naar der var Tale om en sliq Trang, kunde tage Hensyn til, hvad de maatte ytre, som ikke havde den paagældende Ret- tighed. Det forekommer mig nu rigtignok, at man ved en saadan Tankegang kommer til det Resultat, at der ikke kan være Tale om nogen Yttring; thi, skal den Deel, som ingen Ret har, ikke regnes med, naar man taler om Trang og Duffet om Forandring, fordi den er Part i Sagen, medens derimod den anden Deel, som har Rettigheden, skal regnes med til — som jeg troer den ærede Ordfører ud- trykte sig — sidste Mand, saa forekommer det mig dog ikke, at man holder Betragtningen ret upartiff, da sidstnævnte Deel ogsaa er Part i Sagen. Man kommer da dertil, at den Deel, der mangler Rettigheden, skal ikke regnes med, paa Grund af, at den, fordi den ikke har Retten, er partiff, og at man tillige maa kaste den Deel bort, som har Rettigheden, da ogsaa den er partiff; og der bliver saaledes Ingen tilbage, hos hvem Duffet kan være berettiget. Det er fremdeles af en æret Landstingsmand, om jeg ikke feiler den 4de for 1ste Kreds (Blekinge- berg), udtalt, at man skulde vogte sig for at

give dem, der Intet eie, eller som eie Lidet, Brev paa at gjøre en Udskrivning af de Med- lemmers Lommer, som eie Mere, eller eie Me- get. Jeg er aldeles enig deri, og der er Ingen, der mindre end jeg ønsker at deeltage i at meddele en sliq Bemyndigelse; men jeg troer ogsaa paa den anden Side, at man skal vogte sig for at give den, der eier Meget, Brev paa eller Be- myndigelse til at tage af deres Lommer, som have Lidet, uden med det Samme at indrømme disse Sidstnævnte en fuldkommen billig og lov- lig Afgang til derimod at gjøre Modstand (Hør!). Man er i Almindelighed og som of- test, naar Taleren er om disse Forhold, tilbøies- lig til at tiltroe den Deel af vore Medborgere, som ere i den lidet misundelsesværdige Stil- ling, at eie Lidet og besidde liden Eiendom, en særlig Drift til at gjøre Overgreb i de heldi- gere stillede Medborgeres Interesser. Des- værre kan vel en saadan Drift hist og her sin- des; men jeg troer, at, naar man vil dømme den Deel og veie dens Skyld, saa maa man meget nøie bringe den Drift med i Bægtfæ- len, der ogsaa desværre findes hos den For- muende til at benytte sin egen, ved Formuen og Stillingen givne Magt til at gjøre sig For- deel paa den mindre heldigt Stillede Besøf- ning. Dette Sidste er vel heller ikke det Almin- delige; men jeg troer, som sagt, at, naar man tillægger den Uformuende en saa uretfærdig Drift eller en saa stor Tilbøielighed til Over- greb, saa maa man ogsaa erindre den Drift og Tilbøielighed, der desværre, som det vist er Alle bekjendt, ogsaa findes hos den formuende Deel. Det tør maaffee ikke engang nægtes, at der gives dem, som ikke ere langtfra at have indlevet sig i den Mening, at det er en Sæt- ning, som kan oversføres i Livet, at „den, der har Noget, skal gives Mere, og at den, der har kun Lidet, skal fratages ogsaa det Lidet, han har“ (Latter). Jeg vil ikke gjøre Beskyldninger imod nogen Klasse. Jeg troer, at der gives billige og ubilligt tænkende Mænd i alle Classer; men jeg vil blot bede, at man ikke forglemmer, naar man retter Bebrejdelser imod den ene Deel, da ogsaa at have Diet henvendt paa den anden Deel. Faren, der jo ogsaa undertiden meget omtales med Hen- syn til den Deel, som kun har Lidet, troer jeg